

דה"ה אם היתה ארוכה ביותר ואין נאה לו, וחותר ממנה כדי לקררה ג"כ אסור דהוא ג"כ צלל תיקון מנא, עכ"ל.

דהבנים פתיל של נר לתוך איזה חומר שצף על גבי השמן שנקרא "פתיל צף", ו"ע אם מיקרי מתקן מנא שמתקן ומכשיר את הפתילה שתוכל לדלוק מן השמן. ועי' בשו"ע הלכות שבת [טו] אין נותנין את המוכין לא לתוך הכר ולא לתוך הכסת בתחלה [בשבת] משום תיקון מנא [טז]. עוד שם בשו"ע [יז] רצועות של מנעל וסנדל חדשים אסור להכניסם בשבת משום תיקון מנא, עי"ש. ואפשר לפי"ז דאף עשיית דבר חדש לשימוש חד פעמי שהוא תיקון הפתילה חשיב צלל תיקון מנא.

וגראה דלא דמי, דרצועות המנעל שמכניסם למנעל הרי הוא הופך את שם הרצועות לדבר אחר - למנעל, ומשו"ה מיקרי מתקן מנא. וה"ה במכנים מוכין לתוך הכר ע"י הכנסתם כבר מתחדש להם שם חדש של כר, ועכשיו אין שם מוכין אלא כר והוי כעין יצירה חדשה, משא"כ בהכנת הפתילה שמדלק לא מתחדש כאן דבר ואין כאן יצירה חדשה רק שעושה פעולה שהפתילה תוכל לצוף על גבי השמן, על כן נראה שאין צוה איסור משום מתקן מנא.

ב"י קטן המצוי בזמנינו שקורין "נרות" שמונה בהם שעה עם פתילה להדלקתו, ולאחר שדולק הנר וגמר השעה, אפשר להכניס לכלי זה שעה נוספת עם פתילה המותקנת לכך. אמנם קודם הנחת השעה צריך להסיר משם איזה חתיכת צרזל אשר

מחזיקה את הפתילה. ונראה פשוט שמותר להסיר הצרזל ההוא ואין צו משום מתקן מנא אף אם הצרזל דבוק לכלי ע"י השעה, דאין זה תיקון כלי אלא נקיון הכלי מהפסולת הנשאר שם כדי שיוכלו להשתמש בכלי פעם נוספת.

אך יש מקום לדון אם מותר להסירו משום איסור מוקצה. ונראה דאין צוה חשש מוקצה כמו שמותר לסלק המוקצה לצורך אוכל נפש כמ"ש התוס' [יח] שמותר לסלק אפר הכירה ציוס טוב לאפות צתנור משום דמוקצה אינו אסור לטלטל ציוס טוב בשביל אוכל נפש ושמתח יום טוב עי"ש, וכ"ה בשו"ע [יט], ונראה דלאו דוקא אוכל נפש ממש, אלא כל דבר שהוא צורכי האדם הקרובים מותר לטלטל מוקצה כדי להשתמש בהם. ועיין לשון הרמב"ם [כ] וז"ל, וכל שאסור לטלטלו בשבת אסור לטלטלו ציוס טוב אלא לצורך אכילה וכיוצא בה, עכ"ל.

וגראה דמש"כ "וכיוצא בה" צא להוסיף דלאו דוקא אוכל נפש ממש וכנ"ל [כא].

שו"ר בהגהות רעק"א [כב] שכתב וז"ל, לענ"ד לטלטל להוציא הפתילה ישנה מפני החדשה היא היתר גמור דלטלטל מוקצה לצורך אוכל נפש צלי שימוש קיי"ל דשרי כדלקמן סס"י תק"ט, עכ"ל.

ואף בזמנינו צבית שיש צו אור חשמל, אם יש בהדלקת הנרות כבוד יום טוב ע"י הנרות שיש ריבוי אור מהנרות והשפעתם ניכרת כמו שנתבאר לעיל [כג] מותר

שער הציזון

[טו] סי' ש"מ סעיף ח': [טז] מ"צ ס"ק ל"ג: [יז] סי' שי"ז מ"צ ס"ק ט"ז: [יח] ציפה ח' ע"א ד"ה אמר רב יהודה: [יט] סי' תק"ז סעיף ד': [כ] פרק א' הל' י"ז: [כא] ועיין מש"כ בשיטה מקובצת ציפה כ"ז ע"א, היאך מותר לבית שמאי להדליק הנר ציוס טוב הרי לא ס"ל מתוך שהותרה, ומי דגם בית שמאי מודו כיון שיש בה הנחת הגוף. ועוד שיש בה הכשר אוכל נפש דלפעמים יצטרך אותה לראות בה קדרתו אם היא מצושלת כל צורכה או לאו וכו', עכ"ל: [כב] סי' תק"א על ט"ז ס"ק ז' (שם): [כג] סס"ק א':

להדליקם והרי הוא היתר גמור, ואין לחלק ולומר דצמקום שיש אור חשמל אמנם ע"ס הדלקת הנרות חשיב כורך יום טוב, אך לא נחשב כאוכל נפש, זה אינו, דהא זהא תליא, ושפיר מיקרי כורך כאוכל נפש, והרי הוא היתר גמור.

עוד ענינים:

א. אסור להוריד עם סכין וכדו' מן השעוה שצנר ציום טוב כדי להתאימו להכניסו לתוך הכלי שלו בפמוט.

אב"ד מותר לדחוק צידו את נר השעוה לתוך הכלי, אף שממילא הוא מקבל צורה של הכלי, דהוא כללית יד.

ב. צמוצי שבת שחל להיות יום טוב ציום ראשון, מותר לעשות הצדלה ולצרך על האש על הנרות שהדליקו לכבוד יום טוב [כד].

ג. ערבות שאגדם צלולב, והם ארוכים וצולטים למטה מן הצלולב,

מותר לחתכם ציום טוב, דאין זה מפריע למצוה וממילא אין צוה משום מתקן מנא.

ואמנם יש לעיין באופן שאין הצלולב גבוה מהן טפח דמצוה צשו"ע [כה]

דלאו שפיר הוא, אם מותר לחתכו. ואפשר כיון דיוכל לקחתו עם צולב אחר גבוה או לקושרם יחד למטה, לא מיקרי תיקון.

שער הציון

[כד] עי' ציה"ל סי' רח"ל סעיף י"א, ד"ה נר צהכ"נ: [כה] סי' תר"נ: